

Afgjort den 14. december 2023

90

Udenrigsministeriet. København, den 6. december 2023.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2023 tilføres 200,0 mio. kr. til § 06.37.01. Verdensbanken med henblik på at afgive tilsagn om tilskud på 200,0 mio. kr. til en nyetableret krisefacilitet under Den Internationale Udviklings sammenslutning (IDA20).

Udgiften på 200,0 mio. kr. i 2023 finansieres af de på finansloven for 2023 opførte midler under § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika og § 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer.

- b. *Baggrund*

International Development Association (IDA) er Verdensbankens fond for koncessionelle lån og gavebistand til verdens 74 fattigste udviklingslande. At lånene er koncessionelle betyder, at de enten er pålagt en lav rente, eller at de er helt rentefri. Desuden gives der afdragsfrihed de første 5-10 år samt lang løbetid på mellem 25 og 40 år. Stærkt gældsplagede lande modtager alene gavebistand fra IDA.

IDA bidrager til samtlige af FN's verdensmål, men særligt mål 1 (afskaf fattigdom), mål 10 (mindre ulighed), mål 13 (klimaindsats) er de primære mål. IDA's budget og kapitalgrundlag fastlægges primært ved tilbagevendende genopfyldninger, som normalt finder sted hvert tredje år.

Forhandlingerne for genopfyldning af IDA20 blev afsluttet i december 2021 med et samlet resultat på ca. 664,1 mia. kr. for 2022-25. Danmark bidrager med op til 2.357,0 mio. kr. (akt. 287 af juni 2022) med udgiftsmæssig virkning i perioden 2024-2031.

Projektbeskrivelse

Et ekstraordinært stort træk på IDA20's ressourcer har ledt til et behov for yderligere midler, hvorfor Verdensbankens bestyrelse i maj 2023 har oprettet en krisefacilitet under IDA20 for at adressere konsekvenserne af de nuværende globale kriser i de fattigste lande, som er forstærket af Ruslands krig i Ukraine. Krisefaciliteten supplerer IDA20 og har til formål at afhjælpe fødevareresikkerhed, økonomiske chok, naturkatastrofer, klimaforandringer og sundhedskriser.

Krisefaciliteten har to vinduer: ét – helt ekstraordinært i IDA-regi – for Ukraine og Moldova under navnet SPUR (Special Program for Ukraine and Moldova Recovery) og ét for verdens fattigste lande under navnet CRW+ (Crisis Response Window+). Ukraine og Moldova har som udgangspunkt ikke

adgang til IDA-midler, da landene fortsat ikke kategoriseres som en del af verdens fattigste. SPUR vil adressere de sociale og økonomiske konsekvenser af invasionen i Ukraine og Moldova, som er vært for ukrainske flygtninge.

Det danske bidrag fordeles med 160,0 mio. kroner til CRW+ til verdens fattigste lande og med 40,0 mio. kr. til SPUR til Ukraine og Moldova. Verdensbanken har specifikt anmodet om midler til at afbøde konsekvenserne af Ruslands invasion i Ukraine i de fattigste lande i det globale syd. Den anmodning imødekommes, mens der samtidig kanaliseres et bidrag til vinduet for Ukraine og Moldova.

De nordiske og baltiske lande har været en afgørende støtte for etablering og finansiering af IDA Crisis Facility, og samtlige nordisk-baltiske lande har ydet bidrag til faciliteten. Norge har indtil nu bidraget med samlet set 1.400,00 mio. norske kr. og Sverige med 700,0 mio. svenske kr.

Budget

Med henblik på at afgive tilsagn om tilskud på 200,0 mio. kr. under § 06.37.01.11. Internationale Udviklings sammenslutning (IDA) overføres 200,0 mio. kr. fra § 06.32.01.06. Niger, § 06.34.01.25. Den Grønne Klimafond (GCF) og § 06.34.01.75. Miljøbidrag og modstandsdygtighed mod klimaforandringer. Tilskuddet til krisefaciliteten forventes udbetalt i 2023.

Dispositionerne på forslag til lov om tillægsbevilling i finansåret 2023 kan specificeres således:

	Udgift, mio. kr.
§ 06.32.01. Udviklingslande i Afrika (<i>Reservationsbev.</i>)	
06. Niger	
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland	-110,0 mio. kr.
§ 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer (<i>Reservationsbev.</i>)	
25. Den Grønne Klimafond	
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland	-50,0 mio. kr.
§ 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer (<i>Reservationsbev.</i>)	
75. Miljøbidrag og modstandsdygtighed mod klimaforandringer	
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland	-40,0 mio. kr.
§ 06.37.01. Verdensbankgruppen (<i>Reservationsbev.</i>)	
11. Den Internationale Udviklings sammenslutning (IDA)	
41. Overførelsesudgifter til EU og øvrige udland	200,0 mio. kr.

Væsentlige risikoelementer

Der skønnes ikke at være væsentlige risikoelementer forbundet med bevillingen.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, idet der er tale om udmøntning af en rammebevilling, hvor udgiften overstiger 43,0 mio. kr., *jf. den særlige bevillingsbestemmelse BV 2.2.7 under § 6.3. Bistand til udviklingslandene* og overførsel af over 5 pct. af den samlede bevilling for det mindste af de to berørte aktivitetsområder på finansloven. Dette ligger uden for udviklingsministerens bemyndigelse, *jf. den særlige bevillingsbestemmelse vedr. 2.2.9 under § 6.3. Bistand til udviklingslandene.*
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2023 afgives tilsagn om tilskud på 200,0 mio. kr. i støtte til krisefaciliteten under IDA20, således at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2023 opføres følgende:

	Udgifter
§ 06.32.01. Udviklingslande i Afrika (<i>Reservationsbev.</i>)	-110,0 mio. kr.
§ 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer (<i>Reservationsbev.</i>)	-90,0 mio. kr.
§ 06.37.01. Verdensbankgruppen (<i>Reservationsbev.</i>)	200,0 mio. kr.

- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 6. december 2023

DAN JØRGENSEN

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af et flertal i Finansudvalget den 14-12-2023 (udvalget med undtagelse af Liberal Alliances medlem, der stemte imod aktstykket)

Påtegning:

Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget bemærker, at SF finder det besynderligt, at midler som i første omgang er afsat til befolkningen i et af verdens fattigste udviklingslande, nu skal omprioriteres og i stedet gives til Den Internationale Udviklingssammenslutning, hvor de kommer til at tjene et andet formål, end det var hensigten. Udviklingsbistanden og dens udmøntning afklares og specificeres i første omgang på finansloven for 2023, og derfor finder SF det kritisabelt, at disse midler omprioriteres uden at involvere aftalepartierne fra finanslovsaftalen for 2023. SF anerkender dog også behovet for at indtræde i en international klimafond, som kan kompensere befolkninger og lokalsamfund som rammes uproportionelt hårdere af klimaforandringerne. SF havde gerne deltaget i en forhandling om at omprioritere midlerne og vil gerne tilskynde ministeren til at indkalde aftalepartierne til en forhandling i et lignende senere tilfælde. Med disse bemærkninger kan SF stemme for aktstykket.